

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی روانپرستاری
شناسنامه درس *Course Syllabus*

شماره درس: ۵۱۳۵۳۲

عنوان درس: کارآموزی مداخلات روان پرستاری گروهی و خانوادگی

نوع و تعداد واحد: یک واحد، عملی

دروس پیش نیاز: مداخلات روان پرستاری فردی

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): پرستاری، کارشناسی ارشد، ترم ۳ نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۱-۱۴۰۲

زمان کلاس: ۱۴۰۱/۹/۱۲ الی ۱۴۰۱/۱۰/۱۵ مکان کلاس: بخشهای روانپرستاری بیمارستان فارابی و نور

مسئول درس: دکتر محمد اکبری

زمان حضور در دفتر کار: دوشنبه ها ۱۶-۱۸

شماره تماس: ۰۳۱۳۷۹۲۷۵۶۶

Email : akbari129@yahoo.com

اساتید درس: دکتر محمد اکبری

شرح درس:

به کارگیری دانش و اطلاعات در زمینه اصول گروه درمانی در مراحل مختلف به منظور شناخت نیازها، و مشکلات و تواناییهای اعضای گروه و ایجاد تعاملات صحیح درون گروهی که منجر به رشد اعضای گروه در چهار چوب فرایند پرستاری در سطوح مختلف پیشگیری میگردد. و هم چنین بهکارگیری نظریه‌های روان درمانی در جهت رفع نیازهای مددجویان و ارتقاء سلامت خانواده

اهداف کلی:

کسب دانش و اطلاعات در زمینه اصول گروه درمانی و خانواده درمانی بر اساس فرایند پرستاری و با بکارگیری نظریه های روان درمانی در سطوح مختلف پیشگیری در جهت رفع نیازهای مددجویان و ارتقاء سلامت آنها.

اهداف رفتاری:

در انتهای دوره از دانشجویان انتظار می رود قادر باشند :

در پایان درس از دانشجو انتظار می رود:

۱- نظریه های مربوط به گروه را بر روی یک گروه (بیماران روانی، نوجوانان، سالمندان، دانشجویان و ... در

سطوح مختلف اعم از جامعه، مراکز درمانی و محیطهای آموزشی به کار برد.

۲- از روشهای موثر برای هدایت گروه استفاده کند.

۳- وضعیت یک خانواده دارای مشکل را ارزیابی کند.

۴- مشکلات خانواده را تشخیص دهد.

۵- با خانواده به منظور حل مشکلات با بهره گیری از نظریه های رواندرمانی، خانواده درمانی و حل مساله به

طور موثر تعامل داشته باشد.

۶- پیامدهای مداخلات گروهی و خانوادگی را ارزیابی کند و در قالب سمینار ارائه دهد.

شیوه کارآموزی (شیوه ها و رویکردهای آموزش بالینی، ملزومات مورد نیاز تدریس بالینی):

مشاهده روانپرستاری گروهی و خانواده، انجام مداخلات تخصصی تحت نظارت استاد و انجام مداخلات به طور مستقل با هماهنگی استاد، ارائه گزارش نهایی انجام مداخلات روان پرستاری گروهی و خانواده، طبق فرایند پرستاری توسط دانشجو در قالب سمینار در جمع دانشجویان با حضور استاد

فعالیت‌های فراگیران:

۱- بررسی کامل مددجو

۲- ارائه مراقبت

۳- ارزیابی برایندهای مورد انتظار

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی (فرم ارزشیابی):
عمومی (مطابق با لاگ بوک):

تدوین و ارائه گزارش کار کتبی ۵۰ (درصد) نمره

ارزشیابی توسط استاد به صورت مشاهده عملکرد دانشجو ۳۰ (درصد) نمره

همکاری نزدیک با اعضای تیم سلامت روان به ویژه همکاری های بین حرفه ای ، رعایت اصول حرفه ای و اخلاقی ۲۰ (درصد) نمره

اختصاصی (مطابق با لاگ بوک):

گزارش کار بالینی

ارایه سمینار، ژورنال کلاب

سیاستها و قوانین دوره:

حضور به موقع در محیط بالینی الزامی است. هر دانشجو در طول یک روز تنها می تواند در یک شیفت حضور پیدا کند (شیفت صبح یا عصر با هماهنگی استاد).

در صورت داشت حتی یک روز غیبت در صورت مجاز بودن با نظر دانشکده درس حذف شده و در صورت غیر مجاز بودن صفر تلقی می گردد.

زمان شیفت صبح از ۱۲/۳۰ تا ۱۷/۳۰ و شیفت عصر از ۱۳/۳۰ تا ۱۸/۳۰ می باشد رعایت کلیه شئون اخلاقی، آموزشی ضروری است.

منابع اصلی و محتوای ضروری یادگیری:

۱. پاترسون، ج. ل. و همکاران. مهارت های پایه در خانواده درمانی: از مصاحبه اولیه تا خاتمه درمان. ترجمه علی نیلوفری. تهران: انتشارات ارجمند، ۱۳۹۱
۲. ریانک و همکاران. ارزیابی و درمان خانواده ها. ترجمه فاطمه بهرامی و همکاران. چاپ اول، تهران: انتشارات ارجمند، ۱۳۹۱
۳. بارکر، فیلیپ. خانواده درمانی پایه. مترجمان م سن دهقانی و زهره دهقانی، تهران: انتشارات رشد، ۱۳۸۲
۴. موسوی، اشرف سادات. خانواده درمانی کاربردی با رویکرد سیستمی. تهران: انتشارات دانشگاه الزهراء، ۱۳۸۲
۵. جی، لوئیز، کوآ، بویلا و داتیلیو، فرانک ام. تکالیف خانواده درمانی. ترجمه دکتر مصطفی تبریزی و همکاران؛ چاپ دوم، تهران: انتشارات فراروان، ۱۳۸۸
۶. جی هی لی. رواندرمانی خانواده. ترجمه دکتر باقر ثنائی، تهران: بعثت، ۱۳۶۵
۷. خدایاری فرد، م مد و عابدینی یاسمین. نظریه ها و اصول خانواده درمانی و کاربرد آن در درمان اختلالات کودکان و نوجوانان. تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۹
۸. ستوده، هدایت اله و بهاری، سیف اله. آسیب شناسی خانواده. تهران: انتشارات ندای آریانا، ۱۳۸۶
۹. گلدنبرگ، ایرنه و گلدنبرگ، هربرت. خانواده درمانی. ترجمه حمیدرضا حسین شاهی برواتی و همکاران، چاپ. دهم، تهران: نشر روان، ۱۳۸۹
۱۱. گالیندو، ایزراییل، بومر، ایلاین و ریگان، دان. راهنمای ترسیم ژنوگرام خانواده. ترجمه دکتر فرشاد بهاری، تهران: نشر دانش، ۱۳۸۹
۱۱. مک گلدریک، مونیکا، گرسن، رندی و شلن برگر، سیلویا. ژنوگرام: سنجش و مداخله در مشاوره ازدواج و خانواده درمانی. ترجمه دکتر فرشاد بهاری؛ تهران: نشر دانش، ۱۳۸۹
۱۲. مینوچین، سالوادور و فیشمن، اچ. چارلز. فنون خانواده درمانی. ترجمه فرشاد بهاری و فرح سیا، تهران: انتشارات رشد، ۱۳۸۷
۱۳. مینوچین، سالوادور. خانواده و خانواده درمانی. ترجمه کتر باقر ثنائی، تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۷۳
۱۴. کوری، ماریان اشنایدر، کوری، جerald. گروه درمانی. ترجمه سیف الله بهاری و همکاران، تهران: نشر روان، ۱۳۹۳.
۱۵. کوری، جerald و همکاران. فنون مشاوره و روان درمانی گروهی. ترجمه باقر ثنائی، تهران: نشر بعثت، ۱۳۹۳
۱۶. بیرامی، منصور. خانواده و آسیب شناسی آن. تهران: انتشارات آیدین، ۱۳۸۳
۱۷. شلیپه، آریست فون، شوایتزر، یوخن. آموزش درمان و مشاوره سیستمی. ترجمه سعید پیر مرادی، تهران: پردیس، ۱۳۸۶
۱۸. ثنائی، باقر. روان درمانی و مشاوره گروهی. تهران: نشر چهر، ۱۳۸۱
۱۹. Goldberg, I & Goldberg H. Family therapy: An Overview. Australia: Brooks/Cole Cengage learning, (Last Edition)
۲۱. Scott Simon Fehr. Introduction to Group Therapy: A Practical Guide. NewYork: Routledge (Last Edition)
۲۱. Yalom, E. & Leszcz, M. The theory and practice of group psychotherapy. NewYork (Last Edition)

عملکردهای مربوط به اجرای فرایند پرستاری مداخلات روانپرستاری گروه و خانواده

ردیف	مراحل فرایند پرستاری	عملکرد مورد انتظار
۱	بررسی و شناخت عمومی و اختصاصی مددجو	فراهم نمودن محیط مناسب درمانی ، آموزشی یا اجتماعی مناسب برای برقراری جلسات گروه درمانی بالینی / خانواده درمانی بررسی و شناخت کافی از محیط انتخابی و اعضای واجد شرایط برای تشکیل گروه / خانواده بررسی وضعیت مراحل گروه درمانی در گروه انتخابی بررسی وضعیت عوامل درمانی گروه انتخابی توانایی ارزیابی مشکلات اعضای گروه / خانواده با استفاده از تکنیک های مصاحبه بررسی وضعیت اجتماعی ، اقتصادی و شغلی خانواده بررسی نیازهای آموزشی و مشاوره ای اعضای خانواده / گروه انتخابی بررسی وضعیت فعالیتهای روزمره زندگی (Activity of Daily Living) ADL(اعضای خانواده بررسی وضعیت مهارتهای اجتماعی (Social Skills) اعضای خانواده بررسی وضعیت چرخه خانواده بررسی الگوهای ارتباطی خانواده / گروه انتخابی بررسی بحران های خانواده
۲	شناسایی مشکل و تدوین تشخیص های پرستاری	توانایی تعیین نیازهای مراقبتی، درمانی و آموزشی خانواده و گروه مبتنی بر بررسی و شناخت انجام شده فهرست نمودن علائم و نشانه های بروز مشکل فهرست نمودن عوامل مرتبط با بروز مشکل توانایی تدوین تشخیصهای پرستاری Nursing Diagnosis مبتنی بر تجزیه و تحلیل داده های بررسی و شناخت
۳	برنامه ریزی	توانایی تدوین اهداف مددجو مبتنی بر تشخیص های پرستاری مددجو توانایی تدوین مراقبتهای پرستاری (Nursing Care Plan) مبتنی بر اهداف و تشخیص های پرستاری توانایی ارائه دلایل علمی و مستدل برای هر مداخله تخصصی، مراقبت پرستاری و درمانی توانایی اولویت بندی مراقبتهای پرستاری و درمانی توانایی برنامه ریزی جهت اوقات فراغت خانواده و گروه در منزل (ارایه تکالیف) توانایی برنامه ریزی جهت اوقات فراغت خانواده و گروه در منزل (ارایه تکالیف)
۴	اجرا	مشارکت و همکاری لازم در برنامه مراقبت درمانی خانواده و گروه با درمانگر توانایی کاربرد انواع درمانی تکمیلی متداول (نظیر رفتاری شناختی، مداخله در بحران، آرام سازی ، ورزش...) در حیطه تخصصی خویش در خانواده و گروه با توجه به تشخیص مشکلات و تشخیص های پرستاری در موقعیتهای مناسب جهت خانواده و گروه ارائه انجام آموزش های مراقبتی درمانی به خانواده و گروه - ارائه مراقبت از خانواده دچار بحران ارائه نقش رهبر گروه در گروه انتخابی ارائه انجام آموزش های مراقبتی درمانی به خانواده و گروه -

<p>ارائه تدابیر لازم در جهت پیشگیری از عوارض (مسمومیت دارویی) داروهای روانپزشکی در اعضای گروه درمانی توانایی بکار گیری رویکردهای افزایش اعتماد به نفس و کاهش ناامیدی برای خانواده و گروه ارائه روشهای پیشگیری از بازگشت مشکل در خانواده و گروه</p>		
<p>توانایی قضاوت در مورد میزان دستیابی خانواده و گروه به برآیندهای مورد انتظار توانایی قضاوت و ارزشیابی در مورد عدم دستیابی خانواده و گروه به برآیندهای مورد انتظار توانایی بازبینی و تجدید نظر در ارائه مراقبت های پرستاری درمانی در صورت نیاز توانایی ثبت دقیق مداخلات و اقدامات پرستاری و درمانی انجام شده برای خانواده و گروه ارزیابی دقیق کلیه اقدامات پرستاری و درمانی ارائه شده برای خانواده و گروه توانایی ارزیابی خانواده و گروه از نظر نتایج خانواده درمانی و گروه درمانی در هر جلسه و در خاتمه ارزشیابی</p>	ارزشیابی	۵

تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش